

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie și Talpă Boris,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Covaliov Vitali în numele inculpatului Gaidarji Constantin, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Comrat, sediul Central din 12 ianuarie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 04 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

*Gaidarji Constantin XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 28.05.2020 – 12.01.2022;

Instanța de apel: 09.02.2022 – 04.10.2022;

Instanța de recurs: 18.01.2023 – 05.07.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătorei Comrat, sediul Central din 12 ianuarie 2022, *Gaidarji Constantin XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 600 (una mie șase sute) unități convenționale, adică 80 000 (optzeci de mii) de lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția publică pe un termen de cinci 5 (cinci) ani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința dată, prima instanță, *în fapt*, a constatat că inculpatul Gaidarji Constantin, în baza Hotărârii Judecătorei de contencios administrativ Vulcănești din 18 iunie 2015, în urma confirmării rezultatelor alegerilor locale, fiind declarată valabilă alegerea sa în calitate de primar al satului Carbalia, raionul Vulcănești,

în această calitate, exercitând funcția de demnitate publică, în conformitate cu art. 123 Cod penal al RM și Legea nr. 199 din 16.07.2010, datorită împuternicirilor sale stabilite în art. 29 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, a fost pe deplin conștient de faptul că Tabelul de evidență a timpului de muncă este un document care indică numărul de ore lucrate de fiecare angajat și numărul de absențe pe lună pentru fiecare angajat al întreprinderii, și că pe baza acesteia, decontarea și calcularea salariilor în conformitate cu art. 106 din Codul Muncii prevede că angajatorul este obligat să țină, în modul stabilit, evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare.

Tot el, în continuare, fiind investit cu anumite drepturi și obligații, fiind obligat să constate încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului, în condițiile legii, pentru a-și ascunde acțiunile ilegale, folosindu-se de poziția sa oficială, urmărind scopul falsului oficial, și anume, înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, știind că, Formularul nr. 28 este Tabelul de evidență a timpului de muncă, conform Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 216 din 28.12.2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, este un document oficial conform căruia se ține o evidență strictă a orelor de muncă și a salariilor, fiind responsabil de verificarea întocmirii și păstrării foilor de pontaj, din alte interese personale, în perioada lunii august anului 2019, aflându-se în satul Carbalia, raionul Vulcănești, UTA Găgăuzia, fără a renunța la intențiile sale infracționale, știind că el personal și Dermenji Anna în calitate de asistent social al primăriei și aflându-se peste hotarele R. Moldova în perioada 16.08.2019 - 17.08.2019, cunoscând că în foile de pontaj ale angajaților primăriei satului Carbalia, raionul Vulcănești, pentru luna august 2019, au fost înscrise date false privind orele pe care le-ar fi lucrat în calitate de primar al primăriei și cet. Dermenji Ana, în calitate de asistent social al primăriei și aflându-se la locul de muncă în perioada 16.08.2019 - 17.08.2019, a ascuns acest fapt de la subalternii săi.

Tot, el fiind responsabil pentru verificarea completării foilor de pontaj, știind cu certitudine că, în perioada 16.08.2019-17.08.2019, el și Dermenji Ana se aflau peste hotarele țării, nu și-a exprimat obiecția cu privire la semnarea foilor de pontaj menționate completate, dându-și astfel acordul pentru aprobarea foilor de pontaj completate de secretară.

De asemenea, în mod intenționat, el a comis acțiuni de tănuire a faptului întocmirii foilor de pontaj care conțineau date false, mai mult ca atât, în mod intenționat, creând aparența îndeplinirii responsabile a atribuțiilor sale, în scopuri meschine și în alte scopuri

materiale, nu a luat nicio măsură pentru a exclude zilele nelucrate din acest document, fapt care era obligatoriu pentru el datorită atribuțiilor sale, dând astfel prin acțiunile sale statutul de document oficial, când în realitate el împreună cu Dermenji Ana în perioada menționată mai sus, nu și-au îndeplinit atribuțiile funcționale, deoarece, potrivit informației furnizate de Poliția de Frontieră, aceștia se aflau în afara Republicii Moldova, ceea ce a permis calcularea salariului.

În urma acțiunilor sale ilegale, în baza foii de pontaj menționate mai sus, pentru perioada de timp menționată mai sus, când au lipsit de la muncă cet. Anei Dermenji i-a fost calculat și i-a fost achitat salariu în mărime de 316,44 lei, cet. Gaidarji Constantin, i-a fost calculat și i-a fost achitat salariu în mărime de 812,00 lei, adică la suma totală de 1128,44 lei BNM.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică *înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale, acțiuni săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică*.

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată împotriva acesteia a declarat apel *avocatul Covaliov Vitali în numele inculpatului Gaidarji Constantin*, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată pe motivul lipsei elementelor infracțiunii.

În susținerea cerințelor invocate în apel a menționat că, potrivit declarațiilor martorilor Dermenji A. B., Curdova M. I., Chiosea T. M. și Dermenji R. E., persoana responsabilă de ținerea evidenței orelor de lucru și de întocmirea Tabelului de evidență a timpului de muncă a angajaților primăriei este secretara primăriei, care îl întocmește, îl semnează și îl prezintă primarului pentru aprobare.

După cum rezultă din declarațiile inculpatului Gaidarji Constantin, ultimul nu și-a recunoscut vinovăția în infracțiunea ce i se incriminează, prevăzută la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal și a explicat instanței că secretarul primăriei, care întocmește, semnează și prezintă tabelul de evidență spre aprobare primarului, este responsabil de evidența orelor de muncă și de întocmirea tabelului de evidență a timpului de muncă pentru angajații primăriei.

Tabelul de evidență a timpului de muncă pentru angajații primăriei a fost întocmit, semnat și prezentat spre aprobare de către secretarul primăriei Chiosia Tatiana, care are experiență în această funcție și nu existau dubii cu privire la competența acesteia, în legătură cu ce, având încrederea că secretarul primăriei Chiosia Tatiana a verificat toate datele înscrise în acest tabel de evidență, a aprobat prin semnătură tabelul fără a verifica datele înscrise de secretară.

Totodată, s-a arătat că prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal stabilesc răspunderea

pentru înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

În același timp, latura subiectivă a falsului presupune prezența unei intenții directe. Elementul obligatoriu al infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal este interesul material sau alt interes personal. În lipsa acestor elemente ale laturii subiective a infracțiunii, fapta este considerată doar o contravenție care atrage răspunderea disciplinară.

Acesta constată că partea acuzării nu a administrat nicio dovadă convingătoare și suficientă, precum că în acțiunile inculpatului Gaidarji Constantin există intenție directă la înscrierea intenționată în documente oficiale a unor date vădit false, precum și de un interes material sau din alte interese personale, datorită absenței intenției directe și a interesului material sau din alte interese personale în acțiunile inculpatului Gaidarji Constantin.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 04 octombrie 2022 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel, analizând probele cercetate, a concluzionat că prima instanță a dat o apreciere corectă a probelor administrate și prezentate de părți, și a conchis în mod întemeiat că inculpatul este vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova.

În corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

La caz, instanța de apel a constatat că declarațiile fiecăruia dintre martori sunt confirmate și completate de alte probe, ceea ce conduce la concluzia că probele prezentate instanței sunt veridice și pertinente pentru cauza penală. Totodată, nu au fost constatate încălcări substanțiale ale normelor procesual penale, care ar duce la recunoașterea unui șir de probe ca inadmisibile.

Martorii audiați pe această cauză au depus declarații, după ce le-au fost explicate drepturile procedurale și au fost avertizați asupra răspunderii penale în conformitate cu art. 312-313 Codul penal, de unde rezultă că instanța nu are temeiuri de neîncredere în declarațiile martorilor audiați.

În continuare, instanța de apel a ținut să remarce faptul că inculpatul Gaidarji Constantin avea un statut special, adică era o persoană care exercita o funcție de demnitate publică începând cu luna august 2019, ceea ce nu a fost pus la îndoială, deoarece în baza hotărârii Judecătorei Vulcănești pe dosarul nr. 3-24/15 din 18 iunie 2015, a cărei copie se află la materialele dosarului penal, mandatul primarului satului Carbalia, raionul

Vulcănești, Gaidarji Constantin a fost considerat valabil și aprobat, ales în urma alegerilor din 14 iunie 2015 (f.d. 80), iar în perioada în care a fost săvârșită fapta descrisă în actul de învinuire, inculpatul Gaidarji Constantin a exercitat mandatul de primar al s. Carbalia.

Potrivit anexei la Legea RM nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcția de primar se referă la funcția de demnitate publică.

Totodată, potrivit materialelor cauzei penale, în special, tabelului de evidență a timpului de muncă folosit de către angajații primăriei s. Carbalia din raionul Vulcănești pentru luna august 2019, inculpatul Gaidarji Constantin, precum și asistentul social al Primăriei s. Carbalia, Dermenji Ana, (numită în funcție la 02 ianuarie 2013, în baza dispoziției Primăriei satului Carbalia, raionul Vulcănești nr. XXXXX cu privire la angajare), pentru perioada de timp cuprinsă între 16 august 2019 și 17 august 2019, au fost tabulați în calitate de angajați ai instituției publice menționate, care au fost la serviciu în acele zile, deoarece în tabelurile de evidență au fost indicate 8 ore din orele presupus lucrate în acele zile (f.d. 45).

În pofida datelor înscrise în tabelul de evidență a timpului de muncă ale angajaților primăriei din s. Carbalia, raionul Vulcănești, în privința inculpatului Gaidarji Constantin și a asistentei sociale a primăriei din satul Carbalia, Dermenji Ana, prin materialele cauzei penale se infirmă în mod obiectiv posibilitatea reală ca acești angajați să se afle fizic la locul de muncă în aceste perioade de timp.

Astfel, conform informației despre trecerea frontierei de stat:

- Ana Dermenji, cetățeanca a Republicii Moldova, născută la 10.04.1971, angajată în calitate de asistent social în cadrul primăriei din s. Carbalia pentru perioada 01 ianuarie 2015 - 14 ianuarie 2020, persoana menționată nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova în zilele lucrătoare: 16-17 august 2019; (f.d. 51)

- Gaidarji Constantin, cetățean al Republicii Moldova, născut la 22 august 1967, care îndeplinește funcția de primar al s. Carbalia pentru perioada 01 ianuarie 2019 - 10 martie 2020, inculpatul în zilele lucrătoare: 16-17 august 2019, nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova. (f.d. 52).

Probele sus-menționate prezentate de către acuzarea de stat infirmă indubitabil veridicitatea datelor incluse în documentul oficial – tabelul de evidență a timpului de muncă a angajaților primăriei s. Carbalia, raionul Vulcănești, pentru luna august 2019, privind timpul de muncă lucrat în perioada 16-17 august 2019 de către primarul s. Carbalia Gaidarji Constantin și angajatul primăriei s. Carbalia, Dermenji Ana, pentru aprobarea căruia este responsabil primarul, ale cărui atribuții în perioada respectivă au fost exercitate de către inculpat.

Subsidiar, instanța de apel a ținut să menționeze că nici inculpatul Gaidarji Constantin, nici martorul - asistentul social al Primăriei s. Carbalia, Dermenji Ana, audiați în prima instanță, nu au contestat faptul că în perioada 16 august 2019 - 19 august 2019, s-au deplasat în Ucraina cu scopul odihnei la mare.

Cu toate acestea, expunându-se asupra argumentelor avocatului care au fost invocate drept temei pentru casarea sentinței atacate cu emiterea în privința lui Gaidarji Constantin a sentinței de achitare, precum că falsul ar fi fost doar rezultatul unei greșeli a acestuia, având în vedere faptul că acesta era ocupat, iar vina aparține persoanei responsabile de completarea tabelului, instanța de apel a apreciat acest argument ca fiind o modalitate de a se sustrage de la răspunderea penală pentru fapta săvârșită, deoarece, primarul, chiar și după ce a primit calculul pentru luna respectivă, care reprezenta salariul pentru o lună întreagă, nu a întreprins nici o acțiune pentru a elimina încălcările și a restitui în bugetul local al satului Carbalia mijloacele bănești obținute ilegal de el și de Dermenji Ana drept salarii pentru zilele menționate.

Mai mult ca atât, inculpatul știa cu certitudine nu numai de faptul că a plecat din țară pentru o vacanță în luna august 2019, ci și de faptul că a plecat Dermenji Ana, care, fiind audiată în prima instanță în starea procesuală menționată, a declarat că: „..... *l-a anunțat personal pe primar că pleacă în Ucraina. Gaidarji C. pleca și el în aceste zile împreună cu Dermenji A.B. Șeful lui Dermenji A.B. era Gaidarji C.D. Martorul și-a cerut voie în mod verbal de la Gaidarji C. să părăsească Republica Moldova. Martora nu a luat cunoștință de tabelul de evidență pentru luna august.....Cele două zile în care martora a lipsit de la serviciu i-au fost plătite.....*” (f.d. 141).

Justificarea absenței salariaților de la locul de muncă trebuie să fie sub forma unui act administrativ emis pe baza cererii de acordare a concediului sau de timp liber al salariatului.

Făcând referire la declarațiile martorului Chiosia Tatiana, care a deținut funcția de secretar al consiliului începând cu 23 august 2019 și a fost responsabilă de ținerea tabelurilor de evidență a timpului de muncă ale angajaților primăriei Carbalia, instanța a conchis că au lipsit cererile de concediu din partea primarului din s. Carbalia și a asistentului social Dermenji Ana și, respectiv, au lipsit ordine emise în baza unor astfel de cereri, pentru luna august 2019.

În cazul de față, în opinia instanței de apel, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost confirmată pe deplin, deoarece este evident nu numai că o persoană publică a introdus cu bună știință date false într-un document oficial, adică a falsificat astfel de documente din partea inculpatului (aprobând cu semnătura sa tabelul de evidență a angajaților primăriei satului Carbalia din raionul Vulcănești pentru luna august 2019 și astfel, dând acestui act statutul de document oficial ce urmează a fi executat), dar și că aceste acțiuni ale inculpatului au fost săvârșite în interes material sau în alte interese personale.

Interesul material al inculpatului Gaidarji Constantin este confirmat de faptul că, după ce a falsificat un document oficial, pentru a ascunde absența sa și a asistentului social din cadrul primăriei în perioada respectivă, care au fost prezentate contabilului din cadrul primăriei din s. Carbalia al raionului Vulcănești, ulterior a fost plătit salariu inculpatului și

lui Dermenji Ana, adică inculpatul și asistentului social din cadrul primăriei din satul Carbalia, raionul Vulcănești, Dermenji Ana au primit prestațiile care nu li se cuveneau, constând în salariul pentru zilele menționate, timp în care atât inculpatul, cât și Dermenji Ana, au fost efectiv în afara țării, precum și pentru zilele nefolosite din concediul anual plătit.

Cu toate acestea, instanța a relevat că apărarea și inculpatul nu au prezentat, în cadrul examinării prezentei cauze penale, nici în instanța de fond, nici în instanța de apel, probe convingătoare care să pună la îndoială sau să infirme probele prezentate de partea acuzării de stat.

Între timp, datele reflectate în tabelul de evidență a timpului de muncă ale angajaților primăriei ar fi putut și ar fi trebuit să fie verificate de către primar, și în primul rând în ceea ce îl privește pe el însuși, înainte de aprobarea acestora, deoarece însăși procedura de verificare și aprobare a tabelurilor de evidență a timpului de muncă ale angajaților primăriei nu este o simplă formalitate.

Însuși faptul că persoana responsabilă din cadrul primăriei s. Carbalia (primarul) aprobă tabelurile de evidență a timpului de muncă ale angajaților duce la consecințe obligatorii sub forma adoptării unor decizii de calculare și, ulterior, de achitare a salariului acestora.

Astfel, ansamblul probelor administrate pe caz, la cercetarea cărora toate părțile au avut acces în mod egal, nu a putut fi apreciat de către instanța de apel ca o posibilitate de achitare a inculpatului în fața legii penale, ceea ce confirmă, de asemenea, netemeinicia poziției apărării că există temeiuri de achitare a inculpatului, deoarece nici una dintre probele utile, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, nu a determinat instanța să pună la îndoială veridicitatea acțiunilor procesuale și a probelor care au stat la baza acuzației.

Astfel, s-a constatat că prima instanță, în conformitate cu cerințele legii procesual-penale, a conchis în mod întemeiat faptul că Gaidarji Constantin este vinovat de comiterea infracțiunii imputate prin actul de învinuire.

În continuare instanța, de apel s-a expus asupra pedepsei stabilite inculpatului, statuând că prima instanță a luat în considerare și a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și de prevederile legislației procesual penale, inclusiv de caracteristica acestuia, iar pedeapsa aplicată inculpatului corespunde sancțiunii din art. 332 alin. (2) Cod penal.

Având în vedere cele consemnate, instanța de apel a considerat că restabilirea egalității sociale încălcate de inculpat prin săvârșirea infracțiunii de comiterea căreia a fost recunoscut vinovat, va putea fi atinsă prin aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția în organele administrației publice.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Covaliov Vitali în numele inculpatului Gaidarji Constantin,*

care invocând temei pentru recurs ordinar prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor pronunțate pe caz, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Gaidarji Constantin să fie achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea recursului declarat se invocă faptul că învinuirea înaintată lui Gaidarji Constantin a fost întemeiată numai pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii inculpatului nu au fost înlăturate.

Din conținutul ordonanței de punere sub învinuire lui Gaidarji Constantin, sub aspectul învinuirii formulate, se constată că învinuirea înaintă conține unele expresii generale. Deci, învinuirea nu cuprinde normele concrete din legea care ar fi fost încălcată de inculpat și care a dus la comiterea faptei incriminate astfel, nefiind indicat modul de săvârșire a infracțiunii imputate.

În acest sens, consideră că învinuirea formulată în ordonanța de punere sub învinuire în privința lui Gaidarji Constantin de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal poartă un caracter general, fără a fi concretizat și analizat modul de săvârșire a faptei prejudiciabile.

Or, învinuirea formulată în actele procedurale întocmite de procuror la faza de urmărire penală, nu este destul de motivată și nu conține informații suficiente cu privire la învinuirea înaintată lui Gaidarji Constantin, fapt ce afectează esența dreptului la apărare, care devine astfel un drept teoretic și iluzitoriu, dar nu unul concret și efectiv așa cum o impune și jurisprudența CEDO în această materie.

La fel, se mai arată că la examinarea cauzei, în urma cercetării probelor administrate s-a stabilit că probele în cauză nu au fost de natură de a stabili vinovăția inculpatului. Nici din declarațiile martorilor audiați în prezenta cauza penală nu s-au desprins informații suficiente în sprijinul acuzării, precum că la caz, s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal și că aceasta a fost comisă de Gaidarji Constantin, ceea ce denotă că în cadrul urmăririi penale nu s-a confirmat faptul că Gaidarji Constantin ar fi săvârșit careva acțiuni îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Chiar dacă partea acuzării a indicat că în cadrul urmăririi penale au fost dobândite probe directe, ce dovedesc vinovăția lui Gaidarji Constantin în săvârșirea infracțiunii imputate, este de menționat că martorii audiați în cadrul cauzei penale, nu au furnizat informații suficiente pentru a considera că declarațiile acestora pot fi apreciate ca pertinente, concludente și utile, care ar confirma vinovăția lui Gaidarji Constantin în comiterea faptei incriminate.

Pe lângă aceasta, se menționează faptul că sentința judecătorească de condamnare urmează să fie una clară și accesibilă în primul rând pentru persoana inculpată, deoarece prin condamnare anume inculpatul este acela, drepturile și interesele cărui sunt limitate

prin sentința de condamnare. Respectiv, inculpatul are dreptul de a cunoaște exact încadrarea juridică a faptelor sale, pentru săvârșirea cărora a fost condamnat.

În lipsa încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, nu este clar dacă în urma examinării cauzei penale, a fost confirmată vinovăția inculpatului Gaidarji Constantin în săvârșirea faptelor penale, pentru care a fost condamnat și anume în așa mod cum este formulat în actul de învinuire.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 aceluiași Cod.

În recursul declarat, autorul invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 5) și 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, conform cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care, *cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Instanța de recurs, studiind textul deciziei atacate constată că, temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel, la adoptarea soluției de respingere a apelului declarat de către apărătorul inculpatului și de menținere a sentinței de condamnare în cazul inculpatului Gaidarji Constantin a cercetat fiecare probă separat, iar ulterior prin coroborare reciprocă, stabilit utilitatea și relevanța acestora la soluționarea cauzei penale deduse judecății, ajungând la concluzia întemeiată și motivată privind vinovăția inculpatului în comiterea faptei reținute prin actul de sesizare a instanței de judecată.

În acest aspect, este de menționat că alegațiile privind înaintarea unei învinuiri iluzorii și neconcretizate de către partea acuzării, Colegiul penal le apreciază ca fiind nefondate, întrucât din fapta descrisă în rechizitoriu și constatată de către instanțele de fond este cert stabilit că Gaidarji Constantin a încălcat următoarele legi organice, în virtutea statutului pe care îl avea în calitatea sa de primar al satului Carbalia: *art. 123 Cod penal,*

Legea nr. 199 din 16.07.2010, împuternicirile sale stabilite în art. 29 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, art. 106 din Codul Muncii.

Decurgând din cele consemnate mai sus, au fost descrise desfășurat și acțiunile întreprinse de inculpatul, care au înglobat latura obiectivă a infracțiunii de fals în acte publice, prin prisma probelor administrate de către organul de urmărire penală și cercetate detaliat de către instanțele de fond. Îndeosebi instanța de recurs se va referi la informația prezentată de către poliția de frontieră despre trecerea lui Gaidarji Constantin și Dermenji Ana potrivit căreia persoanele menționate nu s-au aflat pe teritoriul Republicii Moldova în zilele lucrătoare: 16-17 august 2019, iar prin declarațiile martorului Chiosia Tatiana, care a deținut funcția de secretar al consiliului începând cu 23 august 2019 și a fost responsabilă de ținerea tabelurilor de evidență a timpului de muncă ale angajaților primăriei Carbalia, s-a confirmat faptul că au lipsit cererile de concediu din partea primarului din s. Carbalia și a asistentului social Dermenji Ana și, respectiv, au lipsit ordine emise în baza unor astfel de cereri, pentru luna august 2019.

În viziunea Colegiului penal, probele enunțate sunt pertinente și coroborează reciproc, iar instanțele de fond, cercetând aceste probe de rând alte probe administrate de către partea acuzării, întemeiat au stabilit în acțiunile inculpatului elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Concomitent, Colegiul penal stabilește că deși a fost invocat temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, acesta nu a fost argumentat în nici un mod, iar instanța de recurs nu este în drept de a suplini recursul ordinar cu argumente, întrucât nu reprezintă interesele nici unei părți, decât interesele legii. Însă, la caz, deși nu a fost invocat direct în recurs temeiul prescris la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totuși recurentul contestă decizia instanței de apel inclusiv și sub acest aspect.

În acest context, este de remarcat că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În cauza supusă judecării Colegiul consideră că, instanța de apel, reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o evaluare justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, care în ansamblu formează latura obiectivă a infracțiunii incriminate, dar și latura subiectivă, care la caz s-a manifestat prin lipsa unei cereri din partea inculpatului, dar și a

martorului Dermenji Ana, privind acordarea unui concediu pentru perioada 16-17 august 2019, inacțiune care a demarat includerea acestor zile în Tabelul de evidență a timpului de muncă pentru luna august 2019, ca fiind considerate zile de prestare a muncii.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel, care corect a respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de către apărătorul inculpatului, motivându-și poziția în acest sens sub aspectul garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor omului.

Drept urmare, Colegiul penal conchide că, temeiurile indicate de către recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar constitui temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Covaliov Vitali în numele inculpatului Gaidarji Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 04 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Gaidarji Constantin XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *27 iulie 2023*.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris